

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobkyně: **TOP MORAVIA Q, s. r. o.**, se sídlem Faměrovo náměstí 35/19, Brno, zastoupené JUDr. Liborem Konečným, advokátem, se sídlem Ptašinského 4, Brno, proti žalované: **Česká obchodní inspekce, ústřední inspektorát**, se sídlem Štěpánská 15, Praha 2, proti rozhodnutí žalované ze dne 22. 2. 2010, č. j. ČOI 22901/2009/0100/3000/2010/Pe/Št, o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 29. 5. 2015, č. j. 8 A 104/2010 - 35,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 29. 5. 2015, č. j. 8 A 104/2010 - 35, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Česká obchodní inspekce, inspektorát Jihomoravský a Zlínský (dále jen „správní orgán prvního stupně“), rozhodnutím ze dne 11. 12. 2009, č. j. ČOI 10460/2009/3000/R/H, udělil žalobkyni podle § 24 odst. 9 písm. c) zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně spotřebitele“), pokutu ve výši 24 000 Kč a současně jí uložil povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1000 Kč s odůvodněním, že žalobkyně měla na nabídkové prodejní akci konané mimo prostory obvyklé k podnikání v Otrokovicích dne 19. 8. 2009 spáchat celkem tři správní delikty. Prvního z nich se měla dopustit podle § 24 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 4 odst. 3 a § 5 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele tím, že ve Všeobecných obchodních podmínkách společnosti TOP MORAVIA Q, s. r. o. (dále jen „všeobecné obchodní podmínky“), které spotřebitel obdržel při uzavření kupní smlouvy č.

XN79 000216 30 (dále jen „kupní smlouva“), uvedla v rozporu s § 57 odst. 1 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, v rozhodném znění, nepravdivé údaje o podmínkách odstoupení od kupní smlouvy a o lhůtě k vrácení uhrazené části kupní ceny. Druhého deliktu se měla dopustit podle § 24 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 4 odst. 3 a § 5 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně spotřebitele tím, že při uzavření kupní smlouvy v rozporu s § 57 odst. 2 občanského zákoníku neuvedla adresu sídla osoby, u které lze uplatnit odstoupení od kupní smlouvy. Třetí delikt měla žalobkyně spáchat podle § 24 odst. 7 písm. i) zákona o ochraně spotřebitele tak, že při uzavření kupní smlouvy uvedla nepravdivou informaci, že reklamaci lze uplatňovat pouze po předložení originálů záručního listu a faktury. Proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně podala žalobkyně odvolání, o němž žalovaná rozhodnutím ze dne 22. 2. 2010, č. j. ČOI 22901/2009/0100/3000/2010/Pe/Št (dále jen „napadené rozhodnutí“), rozhodla tak, že rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdila.

[2] Žalobkyně podala proti napadenému rozhodnutí žalobu, které Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 29. 5. 2015, č. j. 8 A 104/2010 - 35 (dále jen „městský soud“ a „napadený rozsudek“), vyhověl, napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. S poukazem na § 90 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, konstatoval, že žalovanou nebylo rozhodnuto o odvolání žalobkyně. Vzhledem k tomu, že žalovaná rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdila, postupovala částečně ve smyslu § 90 odst. 5 správního řádu, nicméně v napadeném rozhodnutí chybí výrok ohledně odvolání žalobkyně, přičemž ani z odůvodnění napadeného rozhodnutí není zřejmé, jak bylo o odvolání rozhodnuto. Tento postup nelze hodnotit jinak než jako nezákonný, neboť o odvolání žalobkyně žalovaná nijak nerozhodla, čímž zatížila napadené rozhodnutí vadou nesrozumitelnosti. Městský soud dále shledal důvodnou žalobní námitku, již žalobkyně poukazovala na to, že se nedopustila klamavé obchodní praktiky ve smyslu § 5 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně spotřebitele. Městský soud uvedl, že kupní smlouva obsahuje podrobné označení prodávajícího (žalobkyně) tak, jak je zapsán u příslušného krajského (rejstříkového) soudu, včetně uvedení sídla a identifikačního čísla. Kupní smlouva rovněž obsahuje souhlas kupujícího s všeobecnými obchodními podmínkami. Městský soud tak nesouhlasil s názorem žalované, že žalobkyně při uzavření kupní smlouvy opomenula uvést důležitý údaj, a to adresu sídla osoby, u které lze uplatnit odstoupení od kupní smlouvy. Jestliže je z všeobecných obchodních podmínek zřejmé, u které osoby je třeba právo na odstoupení od smlouvy uplatnit (tj. u prodávajícího), a prodávající je dostatečně specifikován v kupní smlouvě, pak nemůže být pochyb ani o jeho sídle, které rovněž kupní smlouva obsahuje. Ač tedy ve všeobecných obchodních podmínkách není *expressis verbis* uvedeno sídlo prodávajícího, tento údaj je zřetelně uveden v předložené kupní smlouvě. Městský soud měl z těchto důvodů za to, že žalobkyně se nemohla dopustit jí vytýkaného správního deliktu ve smyslu § 24 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 4 odst. 3 a § 5 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně spotřebitele. Zbývající žalobní námitky považoval městský soud za nedůvodné.

II. Kasační stížnost

[3] Žalovaná (dále jen „stěžovatelka“) podala proti napadenému rozsudku kasační stížnost podle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Připustila, že formulace výroku napadeného

rozhodnutí není zcela perfektní v tom ohledu, že v něm není výslovně uvedeno, že „se odvolání zamítá“. Zůstává však otázkou, zda je výrok bez výslovně vyjádřeného zamítnutí odvolání vnitřně rozporný, nesrozumitelný nebo neurčitý do té míry, že vyvolává nepřezkoumatelnost správního rozhodnutí. Stěžovatelka rovněž poukázala na to, že kromě pátého odstavce nedává žádný z odstavců § 90 správního řádu prostor pro potvrzení odvoláním napadeného rozhodnutí. Z výroku napadeného rozhodnutí je zřejmé, že „odvoláním napadené rozhodnutí se potvrzuje“, a nemůže se tak jednat o případ nepřezkoumatelnosti správního rozhodnutí. Stěžovatelka rovněž zmínila, že absence výslovné formulace „odvolání se zamítá“ ve výroku napadeného rozhodnutí nebyla předmětem žádného ze žalobních bodů.

[4] Stěžovatelka namítla, že městský soud zcela zjevně pochybil, když konstatoval, že z kupní smlouvy zjistil podrobné označení prodávajícího (žalobkyně), včetně uvedení jeho sídla a identifikačního čísla. Dle názoru stěžovatelky sice kupní smlouva obsahuje označení prodávajícího a jeho identifikační číslo, nikoli však jeho sídlo. Adresa uvedená v kupní smlouvě (Novoměstská 2, Brno) není adresou sídla žalobkyně, ale adresou jedné z jejích provozoven. V případech spotřebitelských smluv uzavíraných mimo provozovnu má zcela nezastupitelnou úlohu řádné, tedy včasné, srozumitelné, úplné a prokazatelné informování spotřebitele v souladu s § 57 odst. 2 občanského zákoníku. Pokud citované ustanovení stanoví, že písemné upozornění na právo odstoupit od smlouvy musí obsahovat i označení osoby, u níž je třeba toto právo uplatnit, včetně bydliště či sídla takové osoby, pak stěžovatelka neshledala prostor pro výklad, jímž by bylo možné pojem „sídlo“ nahradit pojmem „provozovna“. Stěžovatelka tedy byla toho názoru, že žaloba žalobkyně nebyla důvodná.

[5] Žalobkyně svého práva vyjádřit se ke kasační stížnosti nevyužila.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[6] Nejvyšší správní soud se kasační stížností zabýval nejprve z hlediska splnění formálních náležitostí. Konstatoval, že stěžovatelka je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byla účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.). Kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a za stěžovatelku jedná osoba s příslušným vzděláním (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Kasační stížnost je tedy přípustná.

[7] Nejvyšší správní soud poté posoudil důvodnost kasační stížnosti a zkoumal přitom, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.).

[8] Městský soud založil závěry napadeného rozsudku, kterým zrušil napadené rozhodnutí, na dvou samostatných rozhodovacích důvodech. Prvním z nich měla být nesrozumitelnost napadeného rozhodnutí. Městský soud v této souvislosti konstatoval, že žalovaná nerozhodla o odvolání žalobkyně, resp. že z výroku ani z odůvodnění napadeného rozhodnutí není zřejmé, jak bylo o odvolání rozhodnuto. Podle § 90 odst. 5 správního řádu platí, že pokud odvolací orgán neshledá, že odvoláním napadené rozhodnutí je v rozporu s právními předpisy, že je nesprávné nebo že nastala skutečnost, která odůvodňuje zastavení řízení (srov. § 90 odst. 1 až 4 správního řádu), „*odvolání zamítne a napadené rozhodnutí potvrdí. Jestliže odvolací správní orgán změní nebo zruší*

napadené rozhodnutí jen zčásti, ve zbytku je potvrdí.“ Výkladem § 90 odst. 5 správního řádu se Nejvyšší správní soud zabýval např. v rozsudku ze dne 7. 9. 2012, č. j. 2 As 30/2011 – 127 (všechna v tomto rozsudku citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz), v němž uvedl, že v případech procesních pochybení je třeba pečlivě zvažovat, zda vůbec mohla představovat reálný zásah do právní sféry adresáta rozhodnutí, které z tohoto procesu vzešlo. Přílišné lpění na dodržení všech formalit správního procesu vede k přehlížení elementárního faktu, a sice že cílem řízení je hmotněprávní posouzení věci (předmětu řízení), přičemž procesní pravidla jsou jen nástrojem, který k tomuto cíli vede. Procesní pravidla pochopitelně nelze bagatelizovat či dokonce na jejich dodržování rezignovat; vždy je však nutné případné zjištěné deficity řízení poměřit tím, zda mohly reálně ovlivnit jeho výsledek či jinak zasáhnout do právní sféry účastníka řízení. Pokud tedy odvolací orgán rozhodne tak, že odvolání se zamítá, avšak současně výslovně neuvede, že se odvoláním napadené rozhodnutí potvrzuje, nemusí takové pochybení nutně vyvolat nezákonnost jeho rozhodnutí. Jestliže v kontextu odůvodnění není pochyb o tom, že odvolací orgán vypořádal všechny odvolací námitky (tedy že rozhodl o celém předmětu řízení), jde o výrok neúplný, nikoli však nutně nesrozumitelný. Proto je vždy nutné posoudit obdobné případy individuálně, tedy s ohledem na to, zda lze připustit rozumné pochybnosti o tom, jak bylo ve věci v odvolacím řízení rozhodnuto.

[9] Výše uvedené závěry vyslovil Nejvyšší správní soud za situace, kdy odvolací orgán odvoláním (rozkladem) napadené rozhodnutí částečně změnil, avšak současně neuvedl, že ve zbytku se toto rozhodnutí potvrzuje; Nejvyšší správní soud však v citovaném rozsudku přesto dovodil, že výrok rozhodnutí odvolacího orgánu nebyl nesrozumitelný, neboť nebylo pochyb o tom, jak odvolací orgán o celém předmětu řízení rozhodl. Tím spíše se závěry citovaného rozsudku uplatní v nyní posuzovaném případě, v němž je předmětem sporu výrok napadeného rozhodnutí ve znění: „Odvoláním napadené rozhodnutí ředitele inspektorátu ČOI Jihomoravského a Zlínského ze dne 11. 12. 2009 sp. zn. 894/30/09 se potvrzuje.“ Takto formulovaný výrok sice je striktně vzato formálně neúplný a v rozporu se zněním § 90 odst. 5 správního řádu, neboť v něm není doplněno, že se odvolání žalobkyně zamítá, avšak již jeho prosté gramatické znění nevzbuzuje žádné rozumné pochybnosti o tom, že stěžovatelka odvolání žalobkyně nevyhověla a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdila v celém rozsahu. Názor stěžovatelky na žalobkyni podané odvolání je bezpochyby patrný i z odůvodnění napadeného rozhodnutí, v němž stěžovatelka vypořádala všechny odvolací námitky a zcela srozumitelně vyjádřila, že odvolání nepovažuje za důvodné. U žalobkyně jakožto adresáta napadeného rozhodnutí tak nemohly vzniknout rozumné pochybnosti o tom, jak bylo ve věci jejího odvolání rozhodnuto, o čemž ostatně svědčí i to, že žalobkyně v žalobě žádné pochybnosti v tomto směru nevyjádřila a se závěry napadeného rozhodnutí bez obtíží polemizovala, přičemž jeho nezákonnost spatřovala v nesprávném právním posouzení věci a žádné procesní vady nenamítala (výslovně uvedla, že stěžovatelka správně zjistila skutkový stav, avšak vyvodila z něj chybné právní závěry). Městský soud se pak v napadeném rozsudku omezil na konstatování, že výrok napadeného rozhodnutí je nezákonný, avšak nevysvětlil, proč lze považovat tuto nezákonnost za natolik závažnou, aby odůvodnila zrušení napadeného rozhodnutí. Sám městský soud přitom napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů bez potíží přezkoumal, aniž by v napadeném rozsudku uvedl, že by byl v tomto přezkumu jakkoli omezen tvrzenou nesrozumitelností napadeného rozhodnutí. Nejvyšší správní soud

tedy považuje výklad městského soudu za nepřipustně formalistický a neztotožňuje se s jeho závěrem, že napadené rozhodnutí je z důvodu porušení § 90 odst. 5 správního řádu nesrozumitelné. Pochybení stěžovatelky, která ve výroku napadeného rozhodnutí neuvedla, že se odvolání žalobkyně zamítá, tedy nemohlo bez dalšího vést ke zrušení napadeného rozhodnutí postupem dle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[10] Druhým rozhodovacím důvodem napadeného rozsudku byl nesouhlas městského soudu s názorem správních orgánů, že žalobkyně při uzavření kupní smlouvy v rozporu s § 57 odst. 2 občanského zákoníku neuvedla adresu sídla osoby, u které lze uplatnit odstoupení od kupní smlouvy. Městský soud odkázal na článek II. všeobecných obchodních podmínek, v němž je mimo jiné uvedeno: „*Oznámení kupujícího o odstoupení od smlouvy musí být prodávajícímu písemně doručeno do skončení lhůty pro odstoupení a prodávajícímu musí být řádně vráceno kompletní zboží v původním stavu, v neporušeném originálním balení, se všemi doklady a dokumentací, které byly spotřebiteli dodány.*“ Městský soud konstatoval, že z citované pasáže vyplývá, že oznámení kupujícího ohledně odstoupení od smlouvy musí být písemně doručeno prodávajícímu, přičemž osoba prodávajícího je pak podrobně specifikována v kupní smlouvě uvedením jejího názvu (TOP MORAVIA Q, s. r. o.), sídla (Novoměstská 2, 621 00 Brno), identifikačního čísla (262 20 652) a daňového identifikačního čísla (CZ 262 20 652), včetně uvedení údaje, že společnost je zapsána u Krajského soudu v Brně, oddíl C, vložka 37518. Městský soud tedy shrnul, že pokud je zřejmé, u které osoby je třeba právo na odstoupení od smlouvy uplatnit (tj. u prodávajícího), a tato osoba je dostatečně specifikována v kupní smlouvě, pak nemůže být ani pochyb o jejím sídle, které kupní smlouva rovněž obsahuje. Stěžovatelka v kasační stížnosti proti závěrům městského soudu namítla, že adresa uvedená v kupní smlouvě nebyla v době kontroly ani nikdy předtím adresou sídla žalobkyně, ale adresou jedné z jejích provozoven, o čemž mají svědčit výpisy z obchodního a živnostenského rejstříku.

[11] Podle § 57 odst. 2 občanského zákoníku platí, že „*[d]odavatel musí spotřebitele písemně upozornit na právo odstoupit od smlouvy nejpozději při uzavření smlouvy; písemné upozornění musí obsahovat i označení osoby, u níž je třeba toto právo uplatnit, včetně bydliště či sídla takové osoby.*“ Citované ustanovení představuje transpozici směrnice Rady 85/577/EHS ze dne 20. 12. 1985 o ochraně spotřebitele v případě smluv uzavřených mimo obchodní prostory (dále jen „směrnice o ochraně spotřebitele“; Nejvyšší správní soud jen pro úplnost uvádí, že tato směrnice byla ke dni 13. 6. 2014 nahrazena směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2011/83/EU ze dne 25. 10. 2011 o právech spotřebitelů), konkrétně jejího článku 4, která od podnikatelů vyžaduje, aby „*písemně poučili spotřebitele o jejich právu odstoupit od smlouvy ve lhůtě stanovené v článku 5 a současně jim sdělili jméno a adresu osoby, vůči které mohou toto právo uplatnit.*“ Výkladem článku 4 směrnice o ochraně spotřebitele se zabýval Soudní dvůr v rozsudku ze dne 17. 12. 2009 ve věci C-227/08, *Eva Martín Martín proti EDP Editores SL*, v němž uvedl: „*[c]ílem směrnice (...) je chránit spotřebitele před riziky plynoucími z okolností vlastních uzavření smluv mimo obchodní prostory (...), jelikož pro tyto smlouvy je charakteristické, že podnět ke smluvnímu jednání zpravidla přichází od dodavatele a spotřebitel se na takový podomní prodej vůbec nepřipravil, a to zejména ani tím, že by porovnal cenu a kvalitu jednotlivých dostupných nabídek. Spříhlédnutím k této nerovnováze směrnice zajišťuje ochranu spotřebitele tím, že v jeho prospěch předně zavádí právo na odstoupení. Takové právo má totiž za cíl vyvážit nevýhody*

plynoucí spotřebiteli z uzavření smlouvy mimo obchodní prostory tím, že mu umožňuje ve lhůtě alespoň sedmi dnů posoudit závazky vyplývající ze smlouvy (...). Pro posílení ochrany spotřebitele v situaci, kdy smluvní jednání spotřebitel neočekává, směrnice krom toho vyžaduje ve svém článku 4, aby dodavatel písemně poučil spotřebitele o jeho právu odstoupit od smlouvy, jakož i o podmínkách a postupech, kterým výkon takového práva podléhá. (...) [P]ovinnost uvést poučení stanovená v článku 4 směrnice zaujímá v její obecné struktuře ústřední místo, jakožto nezbytná záruka (...) efektivního výkonu práva na odstoupení od smlouvy, a tudíž užitečného účinku ochrany spotřebitele zamýšleného zákonodárcem Společenství.“ Ohledně obecných zásad při posuzování spotřebitelských smluv lze rovněž odkázat na náleze ze dne 15. 6. 2009, sp. zn. I. ÚS 342/09, v němž Ústavní soud konstatoval, že východiskem spotřebitelské ochrany je postulát, podle něhož se spotřebitel ocitá ve fakticky nerovném postavení s profesionálním dodavatelem, a to s ohledem na okolnosti, za nichž dochází ke kontraktaci, s ohledem na větší profesionální zkušenost prodávajícího, lepší znalost práva a snazší dostupnost právních služeb a konečně se zřetelem na možnost stanovovat smluvní podmínky jednostranně cestou formulářových smluv. Pro takové vztahy je charakteristické, že podnět ke smluvnímu jednání pochází zpravidla od dodavatele, přičemž spotřebitel není na smluvní ujednání připraven, při kontraktaci je využíván moment překvapení a nezkušenosti spotřebitele, v případě prodeje na obchodních prezentacích je u něj navíc vyvolán pocit vděčnosti za poskytnuté doprovodné služby spojené s prezentací, které se spotřebitel může snažit kompenzovat snahou vyhovět nabídce dodavatele, spotřebitel často nemá na místě samém možnost porovnat jakost a cenu nabídky s jinými nabídkami atd. Společným znakem právní úpravy spotřebitelských smluv je tedy snaha cestou práva tuto faktickou nerovnost vyrovnat, a to formou omezení autonomie vůle.

[12] Nejvyšší správní soud tedy v intencích shora uvedených zásad spotřebitelského práva posuzoval, zda sporná formulace obsažená ve čl. II. všeobecných obchodních podmínek mohla představovat dostatečnou záruku pro efektivní výkon práva spotřebitele odstoupit od smlouvy, a dospěl přitom k závěru, že tomu tak nebylo. Především je třeba upozornit na to, že s ohledem na povahu spotřebitelského práva je třeba chápat informační povinnost stanovenou v § 57 odst. 2 občanského zákoníku jako povinnost uvést fyzické místo, kde bude možné odstoupení od smlouvy efektivně uplatnit (srov. čl. 4 směrnice o ochraně spotřebitele, podle níž má podnikatel povinnost sdělit spotřebiteli *adresu* osoby, vůči které může právo na odstoupení od smlouvy uplatnit). Takové fyzické místo se přirozeně může lišit od (formálního) sídla právnické osoby zapsaného ve veřejném rejstříku. Pokud tedy žalobkyně v záhlaví kupní smlouvy mezi dalšími identifikačními údaji souvisejícími s jejími veřejnoprávními povinnostmi (IČO, DIČ, číslo spisu rejstříkového soudu) uvedla pouze „Novoměstská 2, 621 00 Brno“, spotřebitel mohl nabýt dojem, že tato adresa představuje (pouze) sídlo žalobkyně formálně zapsané v obchodním rejstříku. Identifikace prodávajícího a poučení ve smyslu § 57 odst. 2 občanského zákoníku jsou navíc uvedeny na jiných listinách (identifikace prodávajícího v kupní smlouvě a poučení ve všeobecných obchodních podmínkách). Stěžovatelka pak v kasační stížnosti správně upozornila na to, že uvedená adresa žalobkyně se lišila od jejího sídla zapsaného ve veřejných rejstřících (žalobkyně měla v době uzavření kupní smlouvy v obchodním rejstříku a v živnostenském rejstříku jako adresu svého sídla zapsáno Faměrovo náměstí 35/19, Brno). Není rozhodující, která z těchto dvou adres skutečně představovala místo, kde bylo možné odstoupení od kupní smlouvy uplatnit; stěžejní pro posouzení věci je to,

jak působí obsah kupní smlouvy na samotného spotřebitele. Nesoulad adresy žalobkyně uvedené v kupní smlouvě a adresy zapsané ve veřejných rejstřících pak ve spotřebiteli mohl prohlubovat pochybnosti o tom, na jaké konkrétní adrese může efektivně uplatnit své právo na odstoupení od kupní smlouvy.

[13] Nejvyšší správní soud má tedy za to, že skutkové okolnosti této věci (tj. v pasáži kupní smlouvy obsahující poučení podle § 57 odst. 2 občanského zákoníku nebyla uvedena adresa osoby, u níž bylo možné uplatnit právo na odstoupení od smlouvy; jednoznačná identifikace prodávajícího se nacházela na jiné listině; způsob identifikace prodávajícího mohl ve spotřebiteli vzbudit dojem, že bylo uvedeno pouze jeho formální sídlo, které neslouží ke styku s veřejností; adresa uvedená v kupní smlouvě nebyla v souladu s adresou zapsanou ve veřejných rejstřících) vedou k závěru, že spotřebitel nebyl jednoznačným a bezpochybným způsobem informován o místě, kde mohl uplatnit své právo na odstoupení od smlouvy. V kupní smlouvě užitá formulace o poučení o právu spotřebitele odstoupit od smlouvy pak byla nejen v rozporu s formálním zněním § 57 odst. 2 občanského zákoníku, ale i s cílem spotřebitelského práva, jímž je vyrovnat faktickou nerovnost spotřebitele a dodavatele v obchodních vztazích. Nejednoznačné informování spotřebitele o místě, kde je možné efektivně uplatnit právo na odstoupení od smlouvy, klade na spotřebitele požadavky na další aktivitu (v nyní posuzovaném případě ověřování toho, na jaké adrese bude fakticky možné uplatnit právo na odstoupení od kupní smlouvy), což výkon jeho oprávnění ztěžuje, a v konečném důsledku to může vést k rezignaci spotřebitele na uplatnění tohoto práva. Pokud žalobkyně v žalobě naznačila, že výklad § 57 odst. 2 občanského zákoníku byl ze strany správních orgánů nepřipustně restriktivní, pak lze konstatovat, že zásada použití výkladu ve prospěch spotřebitele vychází ze samé podstaty spotřebitelského práva (srov. rovněž § 55 odst. 3 občanského zákoníku, podle kterého v pochybnostech o významu spotřebitelských smluv platí výklad pro spotřebitele příznivější).

[14] Nejvyšší správní soud tedy shrnuje, že městský soud založil oba rozhodovací důvody napadeného rozsudku na nesprávném posouzení právní otázky, a je tedy dán důvod pro zrušení napadeného rozsudku ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Nejvyšší správní soud zároveň připomíná, že byl při přezkumu napadeného rozsudku vázán rozsahem kasační stížnosti (§ 109 odst. 3 s. ř. s.), a proto se nezabýval (a ani se nemohl zabývat) aspekty případu, které stěžovatelka předmětem své kasační stížnosti neučinila.

IV. Závěr a náklady řízení

[15] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost důvodnou, a proto podle § 110 odst. 1 věta první s. ř. s. napadený rozsudek zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení. V něm bude městský soud vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku Nejvyššího správního soudu (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). V novém řízení rozhodne městský soud i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. září 2015

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu